

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 899/2023
06.03.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић, Надежде Видић, др Илије Зиндовића и Мирјане Андријашевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Милош Кукурековић, адвокат из ..., против тужене Општине Косово Поље, коју заступа Градско правобранилаштво Града Приштине, ради исплате трошкова превоза, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3828/22 од 02.09.2022. године, у седници одржаној 06.03.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3828/22 од 02.09.2022. године, као изузетно дозвољеној.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж1 3828/22 од 02.09.2022. године и пресуда Основног суда у Лесковцу П1 579/21 од 20.12.2021. године и предмет **ВРАЋА** Основном суду у Лесковцу на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лесковцу П1 579/21 од 20.12.2021. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу на име накнаде штете због неисплаћених трошкова превоза за долазак и одлазак са рада исплати, за период од 01.12.2016. године до 31.12.2019. године, укупно 137.000,00 динара, за сваки месец посебно, са законском затезном каматом од доспелости до исплате, како је овим ставом изреке наведено. Ставом другим изреке, одлучено је да се трошкови поступка не досуђују.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 3828/22 од 02.09.2022. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права, са предлогом да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Према члану 404. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...10/23), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни суд у већу од пет судија.

Поступајући на основу цитиране законске одредбе, а имајући у виду различиту судску праксу апелационих судова у сличној чињеничној ситуацији, Врховни суд је дозволио одлучивање о ревизији тужиоца, као изузетно дозвољеној, па је одлучено као у ставу првом изреке ове одлуке.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. ЗПП, па је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је у утуженом периоду био у радном односу код тужене на пословима портира у Општини Косово Поље. Тужилац је, за одлазак и повратак са рада, користио приватни комби превоз на релацији ... – ..., удаљеност од места пребивалишта до места рада 13 км, а дневна карта у једном правцу је 100,00 динара и нема организованог превоза.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су на основу члана 118. став 1. и 2. Закона о раду, оценили да у конкретном случају није основан тужбени захтев тужиоца за штету коју трпи због неисплаћене накнаде трошкова превоза за одлазак и долазак на рад, јер применом правила о терету доказивања из члана 229. став 2. ЗПП, тужилац није доказао да је на поменутој релацији стварно користио превоз, односно да је постојала фактичка потреба за коришћење превоза од места рада до места становања.

Врховни суд не прихвата правно становиште нижестепених судова.

Чланом 118. ставом 1. тачком 1. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17) прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Из цитиране законске одредбе произлази да се ближи критеријуми за остваривање права запослених на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада прописују општим актом и уговором о раду. Предмет тужбеног захтева је исплата накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада у периоду од 01.12.2016. године до 31.12.2019. године. У наведеном периоду право запослених у државним органима на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада било је регулисано Анексом Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС", бр. 23/98...15/12) и

Анексом Посебног колективног уговора за државне органе ("Службени гласник РС", бр. 50/15).

Чланом 38. тачком 1. Анекса Посебног колективног уговора за државне органе („Службени гласник РС", бр. 23/98...15/12), који се примењивао до 11.06.2015. године, прописано је да запослени има право на накнаду трошкова за превоз на рад и са рада у висини цене месечне претплатне карте у јавном саобраћају. Чланом 39. ставом 1. истог анекса прописано је да запослени има право на месечну претплатну карту за одлазак на рад и повратак са рада за релације где јавни превозник омогућава куповину истих, ставом 2. да за релације на којима јавни превозник не омогућава куповину месечне претплатне карте запослени има право на надокнаду трошкова превоза у новцу и то у висини стварних трошкова, ставом 3. да се стварни трошак утврђује на основу броја дана доласка на рад и одласка са рада и износа цене појединачне карте на линији и растојању које запослени користи а за које не постоји месечна претплатна карта и ставом 5. да запослени који нема могућност да при доласку на рад и одласку са рада користи јавни превоз јер на конкретној релацији нема организованог јавног превоза, има право на накнаду трошкова у новцу у висини цене месечне претплатне карте у јавном саобраћају за сличну релацију, а на основу потврде јавног предузећа.

Чланом 41. ставом 1. Анекса Посебног колективног уговора за државне органе ("Службени гласник РС", бр. 50/15), који се примењивао од 12.06.2015. године, прописано је да запослени има право на месечну претплатну карту за долазак и одлазак са рада за релације где јавни превозник омогућава куповину истих, ставом 2. да изузетно од става 1. овог члана, на захтев запосленог, послодавац може донети одлуку да исплату врши у новцу у висини цене месечне претплатне карте, ставом 3. да за релације на којима јавни превозник не омогућава куповину месечне претплатне карте запослени има право на накнаду трошкова превоза у новцу и то у висини стварних трошкова, ставом 4. да се стварни трошак утврђује на основу броја дана доласка и одласка са рада и износа цене појединачне карте на линијама и растојању које запослени користи а за које не постоји месечна претплатна карта и ставом 6. да запослени који нема могућност да при доласку и одласку са рада користи јавни превоз јер на конкретној релацији нема организованог јавног превоза, има право на накнаду трошкова у новцу у висини цене месечне претплатне карте у јавном саобраћају за сличну релацију, а на основу потврде јавног превозника.

Из наведених одредби следи да тужилац има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада имајући у виду све околности конкретног случаја, те цитирану законску регулативу. Право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада према цитираним прописима није условљено ни постојањем организованог јавног превоза, ни удаљеношћу од места запослења, већ једино постојањем стварних трошкова за долазак и одлазак са рада. Стварни трошкови одређују се према броју ефективних радних дана и цене појединачне карте у јавном превозу. Надаље, цитираним прописима предвиђено је и право запосленог на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада и када запослени нема могућност да користи јавни превоз, јер на конкретној релацији нема организованог јавног превоза, а истовремено прописима није прецизирано из којих разлога јавни превоз није организован. У различитим насељима је различита учесталост станица јавног превоза. Уколико нема организованог јавног превоза између места становања и рада тужиоца не значи да он нема право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада јер би потенцијално у

неком другом насељеном месту на истој удаљености могао постојати организован јавни превоз, па би дошло би до различитог одлучивања о накнади трошкова за долазак и одлазак са рада за исте удаљености у различитим местима. Управо због тога, цитираним прописима није предвиђено да је одлучујућа чињеница да ли је или, из неког разлога није, организован јавни превоз на конкретној релацији, јер запослени има право на накнаду трошкова у новцу у висини цене месечне претплатне карте у јавном саобраћају за сличну релацију.

С обзиром на садржину наведених прописа, тужилац има право на накнаду трошкова превоза за долазак на рад и одлазак са рада у утуженом периоду, јер у поступку није било спорно да је пребивалиште тужиоца у другом месту у односу на место рада и да је несумњиво имао трошкове за долазак и одлазак са рада, обзиром да је користио приватан комби превоз.

Врховни суд је оценио да нема услова за мериторно пресуђење (преиначење пресуде нижестепених судова), будући да није на несумњив начин утврђена висина трошкова превоза тужиоца за долазак на рад и повратак са рада у утуженом периоду. Наиме, првостепени суд је извео доказ вештачењем путем вештака економске струке који је налаз дао у две варијанте и то у односу на висину цене превозне карте 1.404,00 динара месечно и у односу на обрачун висине накнаде по цени превозне карте из изјаве тужиоца (100,00 динара у једном правцу, односно 200,00 динара по релацији). Наведене две варијанте налаза вештака се међусобно искључују, а првостепени суд је пропустио да, у таквој ситуацији, оцени налаз и мишљење вештака, а како је одбио тужбени захтев, произлази да ниједну варијанту налаза и мишљења вештака није прихватио. Врховни суд закључује да је првостепени суд пропустио да вештаку да правилан задатак и да обрачун изврши према наведеним прописима, из којих произлази да право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада није условљено ни постојањем организованог јавног превоза, како тужена наводи, ни удаљеношћу од места запослења, већ једино постојањем стварних трошкова за долазак и одлазак са рада. Стварни трошкови одређују се према броју ефективних радних дана и цене појединачне карте у јавном превозу, а уколико јавни превоз није оргонизован, одређује се према цени претплатне карте у јавном саобраћају за сличну релацију.

У поступку првостепени суд ће поступити по напред наведеним примедбама и поново одлучити о основаности тужбеног захтева.

Ово су разлози због којих је Врховни суд усвојио ревизију тужиоца и одлучио као у изреци, на основу члана 416. став 2. ЗПП.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**